

Gjennomgang av løpende
konsulentavtaler i Olje – og
energidepartementet
April 2008

Innholdsfortegnelse

Gjennomgang av løpende avtaler om kjøp av konsulenttjenester	4
I Bakgrunn	4
II Premisser for gjennomgangen	4
III Generelle kommentarer til gjennomgang av kontraktene nedenfor	4
IV Kontrakter inngått iht. FoA del I – med kontraktsverdi under 500.000 eks.mva.	6
1 Anskaffelsene knyttet til kontrakt med Eli Arnstad og Institutt for strategisk analyse.....	6
1.1 Vurdering av kontrakt (28) med Eli Arnstad.....	6
1.1.1 Konklusjon:	7
1.2 Kontrakt (31) med Institutt for strategisk analyse	7
1.2.1 Konklusjon	7
1.3 Kontraktene mellom Eli Arnstad og Institutt for strategisk analyse og forholdet til § 2-3 .	7
1.3.1 Konklusjon:	8
1.4 Spørsmålet om gyldighet.....	8
1.4.1 Konklusjon	8
2 Kontrakt (1) med Arentzen de Besche	9
2.1 Gjeldende kontrakt	9
2.2 Forholdet til forutgående kontrakter – herunder vurdering av forholdet til § 2-3.....	9
2.3 Konklusjon:	10
3 Avtale (2) om videreføring av kontrakt med Arentzen de Besche AS	10
3.1 Gjeldende kontrakt	10
3.2 Forholdet til forutgående kontrakter – herunder vurdering av forholdet til § 2-3.....	11
3.3 Konklusjon:	12
4 Kontrakt (3) med Arentzen de Besche AS	12
4.1 Gjeldende kontrakt.....	12
4.2 Forholdet til tidligere kontrakter, herunder forholdet til § 2-3	12
4.3 Konklusjon:	13
5 Kontrakt (4) med Erling Selvig	13
5.1 Konklusjon:	14
6 Kontrakt (5) med Event	14
6.1 Konklusjon:	14
7 Kontrakt (6) med PEL/KBC	14
7.1 Konklusjon:	15
8 Kontrakt (7) med Poten NGL Consulting.....	15
8.1 Konklusjon:	15
9 Kontrakt (8) med SSB	15
10 Kontrakt (9) med Acona Group AS.....	15
10.1 Konklusjon:	16
11 Kontrakt (10) med Det Norske Veritas AS.....	16
11.1 Konklusjon:	17
12 Kontrakt (11) med Norsk institutt for luftforskning	17
12.1 Konklusjon:	17
13 Kontrakt (12) med SINTEF	17
13.1 Konklusjon:	18
14 Kontrakt (13) med Det Norske Veritas AS.....	18
14.1 Konklusjon:	18
15 Kontrakt (14) med SINTEF Kjemi	18
16 Kontrakt (15) med SINTEF Kjemi	19
17 Kontrakt (16) med Akvaplan- niva	19
18 Kontrakt (17) med Agenda Utvikling og Analyse AS	20
18.1 Konklusjon:	20
19 Kontrakt (22) med BIKÅ Gruppe- og lederutvikling	20
19.1 Konklusjon:	21

20	Kontrakt (24) med ProEvolve AS.....	21
20.1	Konklusjon:	21
21	Kontrakt (27) med Miljøfaglig utredning AS.....	21
21.1	Konklusjon:	22
22	Kontrakt (29) med Econ Pøry	22
22.1	Konklusjon:	22
23	Kontrakt (30) med professor Fredrik Sejersted	22
23.1	Konklusjon:	23
24	Vurdering av kontraktene 10- 17 i forhold til § 2-3.....	23
24.1	Konklusjon:	23
V	Oppsummering etter del I	23
VI	Anskaffelser gjennomført etter FoA del II og III	24
25	Kontrakt (18) med Det Norske Veritas.....	24
25.1	Konklusjon:	24
26	Kontrakt (19) med WoodMacKenzie.....	24
27	Rammeavtale (20) med Arctic Securities ASA	25
27.1	Konklusjon:	25
28	Kontrakt (21) med advokatfirma Selmer DA.....	25
28.1	Konklusjon:	25
29	Kontrakt (23) med Deloitte AS.....	25
30	Kontrakter med Grenland Group, begge over EØS terskelverdi.	26
30.1	Kontrakt (25) med Grenland Group – om konsulentbistand	26
30.1.1	Oversikt over bistandsavtalene tilhørende kontrakten ovenfor	26
30.1.2	Konklusjon	27
30.2	Kontrakt (26) med Grenland Group - prosjektdirektør	27
30.2.1	Konklusjon	27
VII	Oppsummering kontrakter etter del II og III	28

Gjennomgang av løpende avtaler om kjøp av konsulenttjenester

I Bakgrunn

Departementenes servicesenter (DSS) ved Departementenes innkjøpstjenester (DepKjøp) har fått i oppdrag av Olje- og energidepartementet (OED) å foreta en juridisk gjennomgang av løpende avtaler om kjøp av konsulenttjenester inngått av OED.

Oppdraget består av følgende elementer:

1. Juridisk vurdering av anskaffelsene knyttet til Eli Arnstads konsulentoppdrag og konsulentoppdraget til Institutt for strategisk analyse. Det skal herunder vurderes om ovennevnte oppdrag er delt i to for å omgå kunngjøringsplikten i anskaffelsesregelverket. Det skal videre foretas en juridisk vurdering av om manglene har noen betydning for kontraktens gyldighet.
2. Vurdering av om tilstrekkelig dokumentasjon foreligger i tråd med regelverkets obligatoriske dokumentasjonskrav og informasjon vedrørende OEDs anskaffelser knyttet til løpende konsulentavtaler over kr 100.000 eks. mva.
3. Depkjøp foretar en juridisk vurdering av løpende konsulentavtaler over kr 100.000 eks. mva. for å avklare om konkurranse er gjennomført i henhold til anskaffelsesregelverket og om eventuelle avvik får betydning for avtalenes gyldighet. Den juridiske vurderingen omfatter bl.a. vurdering av riktig bruk av anskaffelsesprosedyre, at det foreligger anskaffelsesprotokoll, at obligatoriske dokumentasjonskrav er oppfylt, og om det er noen indikasjon på at kontrakter er delt opp slik at det er benyttet feil prosedyre.

II Premisser for gjennomgangen

Gjennomgangen baserer seg på oversendt dokumentasjon fra Olje- og energidepartementet.

Det er i oppdraget ikke lagt opp til at DepKjøp skal vurdere konkurransedokumentene som dannet basis for konkurransen og innholdet i disse dokumentene, slik som kvalifikasjonskrav og tildelingskriterier.

DepKjøp foretar heller ikke vurdering av om beregning av kontraktsverdi er korrekt, ref. regelverkets inndeling avhengig av kontraktsverdi, utover evt. overskridelser og feil som fremkommer av den oversendte dokumentasjon.

Ved vurdering av om oppdeling av kontrakter er regelverksstridig baseres også denne på oversendt dokumentasjon.

III Generelle kommentarer til gjennomgang av kontraktene nedenfor

Alle priser og kontraktsverdier nedenfor er oppgitt eks.mva, med bakgrunn i at alle beregninger iht. regelverket for offentlige anskaffelser er eks. mva.

For å lette forståelsen av vurderingene nedenfor av løpende kontrakter gis det i det følgende en kort oppsummering av sentrale bestemmelser og prinsipper i FoA del I som er relevant i forhold til de punkter DepKjøp er bedt om å vurdere.

§ 2-3 inneholder bestemmelser om beregning av kontraktsverdi. Det er antatt kontraktsverdi, inklusive opsjoner og muligheter for tillegg, som danner basis for vurderingen av hvilken del i

FoA anskaffelsen skal gjennomføres etter, jf. § 2-1. FoA del I og LoA gjelder for alle anskaffelser uansett verdi.

Del II gjelder anskaffelser over 500.000 til 1.050.000 (tidligere 1.1 mill.) og del III over den forannevnte beløp.

Dersom kontraktsverdi er under 500.000 kr. skal kontrakten iht. LoA § 5, 2. ledd og FoA § 3-1 og baseres på konkurranse og for øvrig gjennomføres iht. reglene i del I og LoA. Dersom et av unntakene i § 2-1 (2) skal benyttes stilles det gjennomgående store krav til dokumentasjon og begrunnelse. Det er oppdragsgiver som har bevisbyrden for vilkårene i en av unntaksbestemmelsene kommer til anvendelse. Dette innebærer at det av anskaffelsesprotokoll mv. må fremkomme en begrunnelse med gjennomgang av på hvilken måte oppdragsgiver anser vilkårene i de ulike bestemmelsen som oppfylt. Det er mao. ikke tilstrekkelig å angi et unntak uten ytterligere begrunnelse.

I tillegg er følgende krav sentrale:

Det skal iht. FoA § 3-2 føres anskaffelsesprotokoll. Dette er en konkretisering av LoA § 5, 3. ledd og FoA § 3-1 (7). Anskaffelsesprotokollen skal sikre etterprøvnbarhet, gjennomsiktighet og leverandørens rettssikkerhet. Protokollen skal som et minimum beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Ofte er det nødvendig med vedlegg til protokoll for å redegjøre for vurderinger mv.. Et viktig hensyn i denne sammenheng er å sikre allmennhetens adgang til dokumentasjon på anskaffelsesprosessen via innsynbegjæring.

I samsvar med ovennevnte er det et krav at protokoll skal føres fortløpende og inneholde alle sentrale beslutninger mv. i prosessen. Det er i denne sammenheng naturlig å stille krav til at protokoll bør være ferdigstilt og godkjent senest samtidig med kontraktssignering.

Alle anskaffelser over 100.000 utløser plikt til innhenting av skatteattester. Disse skal iht. § 3-3 (1) foreligge senest sammen med frist for innlevering av tilbud. Dette gjelder alle som har levert tilbud, idet det er en forutsetning for i det hele tatt å evaluere tilbudene, Videre skal attestene iht. § 3-3 (3) ikke være eldre enn 6 måneder fra innleveringsfristen for søknader/tilbud. Iht. 2. ledd skal oppdragsgiver angi tidspunkt for innlevering. Kravet gjelder ikke utenlandske leverandører.

I kontraktene nedenfor fremkommer i hovedsak ikke tidspunkt for innlevering av tilbud av protokoll eller øvrig skriftlig materiale og det er heller ikke angitt om det er gitt frist/hvilken frist for innlevering av attest. Det er dermed vanskelig å vurdere eventuelle brudd på forskriften på dette punkt siden utgangspunkt for frist ikke er angitt. Det er av den grunn tatt utgangspunkt i kontraktssignering og påpekt de tilfellene hvor avvikene er store. Det er videre et krav at det skal foreligge skatteattester for øvrige deltagere i konkurransen enn vinneren.

Når det gjelder HMS - erklæring er det kun krav til innlevering av den som vinner konkurransen. HMS - erklæringen kan på denne bakgrunn foreligge noe etter kontraktssignering. I denne sammenheng stilles det imidlertid krav til at oppdragsgiver setter en frist for innlevering iht. § 3-4 (2), og det er naturlig å stille et slikt krav rimelig nær tidspunkt for kontraktssignering.

Når en kontrakt er inngått iht. regelverket om offentlige anskaffelser, basert på en estimert kontraktsverdi som er styrende for valg av prosedyre, kunngjøring mv. er oppdragsgiver bundet av dette i ettertid. (Regler om beregning av kontraktsverdi er nedfelt i § 2-3). Beløpet skal fremkomme av anskaffelsesprotokollen og skal inkludere eventuelle opsjoner og muligheter for tilleggsarbeid. Det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale skal

inngå i kontraktens verdi både mht. terskelverdiregningen i § 2-3, men er også viktig i forhold til prinsippet om forutberegnelighet.

Enhver utvidelse av kontraktens verdi utover estimert verdi innebærer av denne grunn en ulovlig direkte anskaffelse med mindre det i kontrakten er opsjon for forlengelse/utvidelse/høyere verdi. Noe overskridelser kan dog tillates, da det til en viss grad må være lov å "bomme", jf. FoA §2-3 (2) hvor det fremgår at det skal foreligge en forsvarlig vurdering, som skal være holdbar på kunngjøringstidspunktet. Dette innebærer videre at det ikke er tilstrekkelig at kontrakten har hjemmel for utvidelse/forlengelse. Det avgjørende i forhold til FoA er om den angitte rammen for anskaffelsen er hensyn tatt og nedtegnet i forbindelse med bergning av kontraktsverdi forut for valg av prosedyre mv.

IV Kontrakter inngått iht. FoA del I – med kontraktsverdi under 500.000 eks.mva.

1 Anskaffelsene knyttet til kontrakt med Eli Arnstad og Institutt for strategisk analyse.

1.1 Vurdering av kontrakt (28) med Eli Arnstad

Oppgitt kontraktsverdi (kontrakt datert 21.12.2007) er kr. 450.000 hvilket iht. § 2-1 (1) innebærer at anskaffelsen skulle foretas iht. del I i FoA. I § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd fremkommer at enhver anskaffelse så langt mulig skal baseres på konkurranse.

Det fremkommer av anskaffelsesprotokoll datert 09.04.2008 (signert) at OED i forbindelse med tildeling av kontrakt kun henvendte seg til Eli Arnstad. Det er i protokollen vist til § 2-1 (2). Det angis imidlertid ikke hvilken av unntaksbestemmelsene som er anvendt, men av øvrig tekst i dokumentet fremkommer at oppdragsgiver har ment at Eli Arnstad var den eneste som var aktuell for å utføre dette oppdraget. Unntaket som er benyttet fremkommer av FoA § 2-1 (2) a, og omhandler tilfeller hvor anskaffelsen kun kan foretas hos en leverandør.

Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Det fremkommer ikke av protokollen hvilken vurdering bruken av dette unntaket baserer seg på og på denne bakgrunn har DepKjøp ingen forutsetninger for å vurdere om vilkårene i unntaksbestemmelsen er oppfylt. Det er OED som oppdragsgiver som har bevisbyrden for at en ene - leverandør situasjon foreligger og foreliggende sak er beskrivelsen i anskaffelsesprotokollen ikke tilstrekkelig fyllestgjørende til å sannsynliggjøre at unntaket får anvendelse.

Det skal iht. § 3-2 føres anskaffelsesprotokoll. I foreliggende sak er protokoll datert 09.04.2008 (signert), mens kontrakt er signert 21.12.2007. Dette betyr at protokollen er datert lang tid etter kontraktssignering.

Anskaffelsesprotokollen skal sikre etterprøvnbarhet, gjennomsiktighet og leverandørens rettssikkerhet. Protokollen skal som et minimum beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom hele anskaffelsesprosessen. Dette skal skje fortløpende. Det er i denne sammenheng naturlig å stille krav til at protokoll bør være ferdigstilt og godkjent senest samtidig med kontraktssignering.

Iht. § 3-3 skal alle som leverer tilbud fremlegge skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt. Iht. 2. ledd skal oppdragsgiver angi tidspunkt for innlevering. Skatteattestert skal iht.

§ 3-3 (1) foreligge senest sammen med frist for innlevering av tilbud. Dateringen på de vedlagte attester i denne saken tilsier at disse er innhentet lenge etter kontraktsignering, da disse er datert 04.04.2008, drøye 3 måneder etter kontraktsignering.

Iht. § 3-4 (1) er det kun krav om at den valgte leverandør skal fremlegge HMS, og dette kan derfor skje i forbindelse med kontraktssignering. HMS - erklæring foreligger.

1.1.1 Konklusjon:

Ved inngåelse av kontrakt med Eli Arnstad har OED brutt FoA på flere punkter.

- Det er ikke gjennomført konkurranse i medhold av § 3-1 (1) og begrunnelse for valg av unntaksbestemmelse i § 2-1 (2) a er mangelfull.
- Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008. Dette er vesentlig etter kontraktssignering og i strid med FoA § 3-2 (2), § 3-1 (7) samt prinsippene om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.
- Skatteattester er innhentet etter kontraktssignering, i strid med § 3-3 (1).

1.2 Kontrakt (31) med Institutt for strategisk analyse

Oppstart av oppdraget skulle (iht. kontrakt datert 10.12.2007) skje så snart som mulig etter kontraktsignering og være avsluttet senest 01.06.2008. Den øvre økonomiske ramme var kr. 400.000. Oppdraget omfatter bistand i forbindelse med Regjeringens bioenergi strategi.

Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008 (signert) og det fremkommer av denne at det har vært gjennomført konkurranse hvor to leverandører ble invitert til å levere tilbud. Dette er ikke tilstrekkelig antall for å oppfylle kravet til konkurranse. Det er antatt i juridisk teori at det skal kontaktes minimum 3 leverandører for å oppfylle kravet til tilstrekkelig konkurranse. Det fremkommer videre at tilbud ble mottatt på telefonen, hvilket for øvrig er i strid med FoA § 3-1 (7) og § 3-2 (2).

Skatteattester er datert hhv. 12.06.2007 og 13.06.2007 og det er innhentet HMS-erklæring.

Videre skal alle som leverer tilbud levere inn skatteattester iht. § 3-3 (1). I foreliggende sak foreligger kun attestene til vinneren av konkurransen.

1.2.1 Konklusjon

Ved inngåelse av kontrakt med Institutt for strategisk analyse har OED brutt FoA på flere punkter.

- Det er ikke gjennomført tilstrekkelig konkurranse, iht. § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd.
- Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008. Dette er vesentlig etter kontraktssignering og i strid med FoA § 3-2 (2), § 3-1 (7) samt prinsippene om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd. Tilbudene ble kun mottatt på telefon og også på dette punkt foreligger brudd på de samme bestemmelser. Videre er anskaffelsesprotokollens begrunnelse for valg av tilbud er mangelfull.
- Det ikke levert skatteattester for øvrig tilbyder, i strid med § 3-3 (1).

1.3 Kontraktene mellom Eli Arnstad og Institutt for strategisk analyse og forholdet til § 2-3 .

Kontrakt med Institutt for strategisk analyse ble inngått 10.12.2007. I kontraktens pkt. 1.1 er oppdraget definert på følgende måte:

"Institutt for strategisk analyse har blitt tildelt oppdraget om å bistå i forbindelse med arbeidet med Regjeringens bioenergi strategi."

Kontrakt med Eli Arnstad ble inngått 21.12.2007 og iht. inngått kontrakt pkt. 1.1 omfatter oppdraget følgende:

"Eli Arnstad har blitt tildelt et oppdrag om å bistå Olje- og energidepartementet i forbindelse med arbeid med ulike problemstillinger knyttet til energiomleggingspolitikken."

Det foreligger ikke nærmere beskrivelse av oppdragets innhold utover de ovennevnte punktene 1.1 i begge kontrakter. Det er på denne bakgrunn vanskelig å ta stilling til hvorvidt de konkrete kontraktene utgjør samme anskaffelse, der det er foretatt en oppdeling av oppdraget i strid med FoA § 2-3, eller om kontraktene danner grunnlag for to separate anskaffelser. Dersom kontraktene samlet sett utgjør et og samme oppdrag ville dette danne basis for en høyere kontraktsverdi og medføre at del II i FoA får anvendelse, herunder kunngjøringsplikt.

§ 2-3 (3) gir anvisning på at valg av metode for beregning av anskaffelsens verdi ikke skal foretas i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne forskrift får anvendelse. Videre heter det i 4. ledd at en planlagt ytelse ikke kan deles opp i den hensikt å unngå at bestemmelser i denne kontrakt kommer til anvendelse.

Det må i denne sammenheng foretas en totalvurdering. Når det gjelder vurdering av anskaffelsens innhold, er det sentralt hvorvidt det som skal kjøpes har så store likheter at det utgjør en naturlig enhet av den grunn.

Det må videre være en viss nærhet i tid mellom kontraktene for at de skal ansees som en anskaffelse ved beregning av anskaffelsens verdi.

I foreliggende sak knyttet begge kontraktene seg til samme fagområde, - energi. Videre er kontraktene inngått relativt nært opp til hverandre i tid.

På den annen side synes innholdet i oppdragene å være av noe forskjellig art. Oppdraget Eli Arnstad er tildelt synes å være bistand på mer overordnet nivå innenfor energiomleggingspolitikken generelt, mens Institutt for strategisk analyse skal arbeide konkret med problemstillinger knyttet til bioenergi strategien.

1.3.1 Konklusjon:

Basert på foreliggende skriftlig materiale er det vanskelig å konkludere på dette punkt. På bakgrunn av drøftelsen ovenfor synes det imidlertid som om det kan argumenteres for at dette er to separate og selvstendige oppdrag og følgelig ikke skulle vært sett under ett iht. § 2-3.

1.4 Spørsmålet om gyldighet

Spørsmålet er om de foreliggende kontraktene er gyldige til tross for brudd på regelverket om offentlige anskaffelser.

Signerte avtaler er rettslig bindende etter sitt innhold. Dersom det knytter seg feil til gjennomføring av forutgående anskaffelse, får dette ingen betydning for avtalens gyldighet. Etter at kontrakt er signert er aktører henvist til å fremme erstatningskrav dersom de anser seg som skadelidende som følge av feil begått av oppdragsgiver

Vi kan ikke se noen grunn til å drøfte avtalelovens generelle ugyldighetsgrunner, da det ikke er grunnlag for å hevde at det knytter seg den type ugyldighetsgrunner til avtale, slik som svik, tvang mv.

1.4.1 Konklusjon

De inngåtte kontrakter er gyldige selv om det har skjedd brudd på FoA og LoA i anskaffelsesprosessen.

2 Kontrakt (1) med Arentzen de Besche

2.1 Gjeldende kontrakt

Anskaffelsens verdi er kr. 300.000 og omfatter råd og bistand til OED. Varighet på oppdraget er fra 01.01.2008 til 31.12.2008. Kontrakt er datert 11.02.2008.

Kjøp av advokattjenester er en uprioritert tjeneste, § 2-1 (5), (jf. vedlegg 6 til FoA, kategori 21). Det følger videre av bestemmelsen at anskaffelsen kan gjennomføres etter del I og II i FoA selv om kontraktens verdi overstiger EØS-terskelverdi.

Av udatert og usignert anskaffelsesprotokoll fremkommer at OED med hjemmel i § 2-1 (2) d kun har rettet henvendelse til en leverandør. Dette unntaket kommer til anvendelse dersom uforutsette omstendigheter gjør det nødvendig å utføre tilleggsytelser som er strengt nødvendige for kontraktens fullføring, forutsatt at tildelingen skjer til samme leverandør. Dette unntaket kan kun brukes dersom det foreligger særlige forhold som oppdragsgiver selv ikke er skyld i og som oppdragsgiver ikke kunne forutse. Forholdene knytter seg primært til force-majeure lignende forhold, men også uventede situasjoner knyttet til normale forretningsmessige aktiviteter. Dette må knytte seg til forhold som oppdragsgiver ikke kunne forutse.

Det foreligger ingen begrunnelse i protokollen for på hvilken måte OED anser vilkårene i bestemmelsen for å være oppfylt og det er på denne bakgrunn ikke mulig å ta stilling til om betingelsene i bestemmelsen er oppfylt. Det er imidlertid oppdragsgiver som har bevisbyrden for å sannsynliggjøre at vilkårene er oppfylt og på bakgrunn av manglende begrunnelse kan ikke oppdragsgiver sies å ha oppfylt bevisbyrden for at unntaket kommer til anvendelse.

2.2 Forholdet til forutgående kontrakter – herunder vurdering av forholdet til § 2-3.

Det er ikke anført at gjeldende kontrakt er hjemlet i tidligere kontrakter, men for å kunne vurdere forholdet til § 2-3, beregning av anskaffelsens verdi, er det nødvendig å vurdere kontraktene samlet.

Det opplyses i udatert og usignert anskaffelsesprotokoll fra 2006 at Arentzen de Besche har vært involvert som ekstern rådgiver for departementet siden 1999. Av den dokumentasjon som er fremlagt for oss fremkommer følgende avtaler inngått med samme virksomhet forut for ovennevnte løpende kontrakt:

- Avtale med varighet 16.09.2005-31.12.2005 og kontraktsverdi på kr. 250.000.
- Avtale med varighet 01.06.2006-31.12.2006 og kontraktsverdi på kr. 500.000.
- Avtale med varighet 01.01.2007-01.17.2007 og kontraktsverdi på kr. 300.000.

Her er det mao. inngått til sammen 4 kontrakter (inklusive den løpende kontrakten) med en og samme leverandør med identisk oppdragsbeskrivelse i perioden 16.09.2005 – dd. Det har ikke vært gjennomført konkurranse.

Iht. § 2-3 skal anskaffelsens anslåtte verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til på betale. Videre heter det i 2. ledd at beregningen skal være holdbar på kunngjøringstidspunktet, mens 4. ledd gir anvisning på at det ikke er tillatt å dele opp kontrakter for å unngå at bestemmelser i forskriften får anvendelse.

Siden det ikke foreligger noen skriftlig vurdering knyttet til OEDs beregning av kontraktens verdi, finnes ingen holdepunkter for å vurdere OED sitt skjønn i denne sammenheng. Det er imidlertid et faktum at det 4 ganger er tildelt kontrakter med identisk oppdragsbeskrivelse til samme leverandør uten gjennomføring av konkurranse og at kontraktene samlet sett

overstiger EØS-terskelverdi. Dette er imidlertid en uprioritert tjeneste og del II i FoA får anvendelse selv om verdien på anskaffelsesgjensstanden overstiger EØS-terskelverdi.

På denne bakgrunn kan det argumenteres for at det skjønn som lå til grunn for beregning av kontraktsverdi ikke var forsvarlig. Uansett burde OED underveis i prosessen foretatt en fornyet vurdering i forhold til regelverket for offentlige anskaffelser i stedet for å foreta gjentatte forlengelser av gjeldende kontrakt basert på feil kontraktsverdi.

Den første kontraktstildeling, foretatt i 2005, var basert på forespørsel til en leverandør. I protokoll datert 02.06.2006 oppgis § 11-2 (a) som hjemmel uten at dette er nærmere dokumentert. Det forelå på denne bakgrunn en ulovlig direkte anskaffelse, da også den dagjeldende forskrift ga anvisning på at det skulle gjennomføres konkurranse.

Det er fremlagt en rekke skatteattester. Vi vurderer dette kun i forhold til løpende kontrakt, og i denne sammenheng synes de nyeste skatteattester å være datert hhv. 18.04.2007 og 06.03.2008. HMS - erklæring er innhentet og er datert 09.04.2008.

2.3 Konklusjon:

- Det er for løpende kontrakt ikke gjennomført konkurranse slik § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd gir anvisning på. Det fremkommer ikke av det oversendte materiale at de forutgående kontrakter innholdt opsjoner for utvidelse og det er følgelig foretatt en ulovlig direkte anskaffelse.
- Anskaffelsesprotokollen er udatert og usignert og inneholder få opplysninger om anskaffelsesprosessen. Iht. § 3-2 (2) skal protokollen beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom anskaffelsesprosessen. Videre heter det i § 3-1 (7) at oppdragsgiver fortløpende skal sikre vurderinger og dokumentasjon. Dette er for å sikre etterprøvbare og gjennomsiktighet, jf. LoA § 5, 3. ledd. Ved at protokoll ikke er signert, ikke er datert og heller ikke inneholder andre opplysninger, er FoA brutt på dette punkt.
- Begge skatteattester er datert etter tidspunkt for kontraktsignering, mens forskriften krever at innlevering skal skje sammen med tilbudsinnleveringen, jf. § 3-3 (1).
- Løpende kontrakt er hjemlet i 2 ulovlige direkte anskaffelser, og samlet kontraktsverdi tilsier at konkurransen skulle vært foretatt iht. del II i FoA, siden dette er en uprioritert tjeneste.

3 Avtale (2) om videreføring av kontrakt med Arentzen de Besche AS

3.1 Gjeldende kontrakt

Gjeldende kontrakt (datert 09.04.2008) for perioden 10.01.2008 til 31.12.2008, er en utvidelse av tidligere oppdrag. Totalramme for oppdraget er kr. 200.000 og oppdraget omhandler råd og bistand til OED.

Dette er en uprioritert tjeneste iht. § 2-1 (5), men dette får ingen praktisk betydning siden kontraktens verdi ikke overstiger EØS-terskelverdi.

Anskaffelsesprotokollen er udatert og usignert. Av protokollen fremkommer at OED har benyttet § 2-1 (2) d som hjemmel for ikke å gjennomføre konkurranse slik § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd gir anvisning på.

Dette unntaket kommer til anvendelse dersom uforutsette omstendigheter gjør det nødvendig å utføre tilleggsytelser som er strengt nødvendige for kontraktens fullføring, forutsatt at tildelingen skjer til samme leverandør.

Det foreligger ingen begrunnelse i protokollen for på hvilken måte vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Da det ikke foreligger noen nærmere begrunnelse er det ikke mulig å vurdere om bestemmelsens vilkår er oppfylt. Det er imidlertid oppdragsgiver som har bevisbyrden for og må sannsynliggjøre at vilkårene er oppfylt og på bakgrunn av manglende begrunnelse legges til grunn at vilkåret ikke er oppfylt.

Skatteattester, datert 06.03.2008 og 05.03.2008 og HMS - erklæring foreligger.

3.2 Forholdet til forutgående kontrakter – herunder vurdering av forholdet til § 2-3.

Det fremkommer av anskaffelsesprotokoll for løpende kontrakt at denne er en utvidelse basert på tidligere kontrakt. På denne bakgrunn er det nødvendig å foreta en vurdering av tidligere kontrakter.

Opprinnelig kontrakt ble inngått 30.09.1999, gjeldende i perioden 30.06.1999 – 31.12.1999.

Av den dokumentasjon som er fremlagt, følger at følgende tilleggsavtaler er inngått:

- Udatert kontrakt, gjeldende fra 01.01.2004 til 31.12.2004, med kontraktsverdi på kr. 326.000.
- Kontrakt datert 04.01.2007, gjeldende fra 01.01.2007- 31.12.2007, med kontraktsverdi på kr. 100.000.

Videre vises det i udatert kontrakt, gjeldende fra 01.01.2004 til 31.12.2004, avsnitt 2, til en rekke forutgående forlengelser, som startet fra 01.01.2002.

Det er ikke fremlagt dokumentasjon på om det ble gjennomført konkurranse forut for ovennevnte tildelinger av kontrakt, men siden det systematisk i kontrakten omhandles som tilleggsavtaler, gir dette etter vårt syn en indikasjon på det motsatte.

Dersom det i opprinnelig kontrakt ikke var opsjon på forlengelse, foreligger det en rekke ulovlige direkte anskaffelser. DepKjøp kan imidlertid ikke konkludere på dette punkt, da det ikke foreligger tilstrekkelig dokumentasjon.

Iht. § 2-3 skal anskaffelsens anslåtte verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til på betale. Videre heter det i 2. ledd at beregningen skal være holdbar på kunngjøringstidspunktet, mens 4. ledd gir anvisning på at det ikke er tillatt å dele opp kontrakter for å unngå at bestemmelser i forskriften får anvendelse.

Siden det ikke foreligger noen skriftlig vurdering knyttet til OEDs beregning av kontraktens verdi, finnes ingen holdepunkter for å vurdere OED sitt skjønn i denne sammenheng. Det er imidlertid et faktum at det gjentatte ganger er tildelt kontrakter med identisk oppdragsbeskrivelse til samme leverandør uten gjennomføring av konkurranse og at kontraktens samlede verdi ikke er oppgitt, siden ikke alle kontrakter foreligger.

På denne bakgrunn kan det argumenteres for at det skjønn som lå til grunn for beregning av kontraktsverdi ikke var forsvarlig. Uansett burde OED underveis i prosessen foretatt en fornyet vurdering i forhold til regelverket for offentlige anskaffelser i stedet for å foreta gjentatte forlengelser av gjeldende kontrakt basert på uklar kontraktsverdi.

Dersom man slår sammen verdien av de kontrakter som er fremlagt, tilsier det imidlertid at oppdraget burde vært kunngjort og anskaffelsen foretatt iht. del II i FoA. Kjøp av advokattjenester er en uprioritert tjeneste og iht. § 2-1 (5) (jf. vedlegg 6 til FoA -kategori 21) skal anskaffelsen kan gjennomføres etter del I og II i FoA selv om kontraktens verdi overstiger EØS-terskelverdi.

3.3 Konklusjon:

- Det foreligger brudd på § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd da det ikke er gjennomført konkurranse forut for løpende kontrakt. Det foreligger ikke dokumentasjon på at opprinnelig kontrakt inneholdt en opsjon på forlengelse og den angitte unntaksbestemmelse er ikke begrunnet.
- Anskaffelsesprotokollen er udatert og usignert og inneholder få opplysninger om anskaffelsesprosessen. Iht. § 3-2 (2) skal protokollen beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom anskaffelsesprosessen. Videre heter det i § 3-1 (7) at oppdragsgiver fortløpende skal sikre vurderinger og dokumentasjon. Dette er for å sikre etterprøvbarehet og gjennomsiktighet, jf. LoA § 5, 3. ledd. Ved at protokoll ikke er signert, ikke er datert og heller ikke inneholder andre opplysninger, er FoA og LoA brutt på dette punkt.
- Det kan synes som om det er foretatt en oppdeling av kontrakter i strid med § 2-3. Dette innebærer at anskaffelsen burde vært kunngjort iht. § 9-1 og for øvrig vært gjennomført etter del II i FoA.

4 Kontrakt (3) med Arentzen de Besche AS

4.1 Gjeldende kontrakt

Avtale (datert 09.04.2008) gjelder for perioden 01.01.2008 til 31.12.2008 og har en øvre ramme på 1 mill. kr.

Anskaffelsesprotokollen er udatert og usignert. Av denne fremkommer at OED har benyttet § 2-1 (2) d som hjemmel for ikke å gjennomføre konkurranse iht. del II i FoA, § 5-1. Bokstav d kommer til anvendelse dersom uforutsette omstendigheter gjør det nødvendig å utføre tilleggsytelser som er strengt nødvendige for kontraktens fullføring, forutsatt at tildelingen skjer til samme leverandør.

Det foreligger ingen begrunnelse i protokollen for på hvilken måte vilkårene i bestemmelsen er oppfylt og det er på denne bakgrunn ikke mulig å vurdere dette nærmere. Det er imidlertid oppdragsgiver som har bevisbyrden for og må sannsynliggjøre dette og på bakgrunn av manglende begrunnelse må det legges til grunn at vilkåret ikke er oppfylt.

Skatteattester foreligger, begge datert 18.04.2008, etter kontraktssignering. Det er videre fremlagt HMS - erklæring.

4.2 Forholdet til tidligere kontrakter, herunder forholdet til § 2-3

Opprinnelig kontrakt med samme innhold ble inngått 15.06.2006, for perioden frem til 31.12.2006. Kontraktsverdi på denne kontrakt var 1 mill. kr. Anskaffelsen ble kunngjort og gjennomført som konkurranse med forhandling. Iht. anskaffelsesprotokollen datert 15.06.2006 var antatt kontraktsverdi 1 mill. kr. Det fremkom ikke at det var opsjon på utvidelse i forhold til kunngjort kontraktsbeløp.

Kontrakt av 15.06.2006 ble videreført ved kontrakt av 29.01.2007, for perioden 01.01.2007-31.12.2007. Verdi på denne var 1 mill. kr.

Iht. § 2-3 skal anskaffelsens anslåtte verdi beregnes på grunnlag av oppdragsgivers anslag av det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til på betale. Videre heter det i 2. ledd at beregningen skal være holdbar på kunngjøringstidspunktet, mens 4. ledd gir anvisning på at det ikke er tillatt å dele opp kontrakter for å unngå at bestemmelser i forskriften får anvendelse.

Siden det ikke forligger noen skriftlig vurdering knyttet til OEDs beregning av kontraktens verdi, finnes ingen holdepunkter for å vurdere OED sitt skjønn i denne sammenheng. Det er imidlertid et faktum at det ved 2 anledninger er tildelt kontrakter med identisk oppdragsbeskrivelse til samme leverandør uten gjennomføring av konkurranse.

På denne bakgrunn kan det argumenteres for at det skjønn som lå til grunn for beregning av kontraktsverdi ikke var forsvarlig. Uansett burde OED underveis i prosessen foretatt en fornyet vurdering ift. regelverket for offentlige anskaffelser i stedet for å foreta gjentatte forlengelser av gjeldende kontrakt basert på en opprinnelig kontraktsverdi på 1 mill. kr. uten oppgitt opsjon på utvidelse.

Ved å slå sammen verdien av de kontrakter som er fremlagt, fremkommer beløper 3 mill. kr, hvilket tilsier at oppdraget burde vært kunngjort og anskaffelsen foretatt iht. del II i FoA. Kjøp av advokattjenester er en uprioritert tjeneste og iht. § 2-1 (5) (jf. vedlegg 6 til FoA -kategori 21) skal anskaffelsen kan gjennomføres etter del I og II i FoA selv om kontraktens verdi overstiger EØS-terskelverdi.

4.3 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokoll er udatert og usignert
- Det er for gjeldende kontrakt ikke gjennomført konkurranse, slik LoA § 5, 2. ledd og FoA § 3-1 (1) gir anvisning på. Det er ikke dokumentert at unntaket i § 2-1 (2) d kommer til anvendelse.
- Den antatte kontraktsverdi for anskaffelsen (jf. anskaffelsesprotokoll datert 2006) er oversteget, jf. at beregnet kontraktsverdi utgjorde 1 mill. kr. og det ikke foreligger dokumentasjon på at det var opsjon på utvidelse. Til sammen utgjør den totale verdi på kontrakten ca. kr. 3 mill. kr. (medregnet ramme på løpende kontrakt). Forlengelse av kontrakten representerer på denne bakgrunn en ulovlig direkte anskaffelse. Da dette er en uprioritert tjeneste skulle anskaffelsen vært kunngjort på Doffin iht. § 9-1 og for øvrig gjennomført etter del II i FoA.
- Iht. § 3-3 (1) skal skatteattestene foreligge samtidig med tilbudene, i foreliggende sak er attestene datert etter kontraktssignering.

5 Kontrakt (4) med Erling Selvig

Avtalen (datert 11.03.2008) omfatter juridisk bistand i forbindelse med løpende saker av petroleumsjuridisk art. Avtalen gjelder for perioden 01.01.2008 til 31.12.2008 og er oppad begrenset til kr.150.000. Dette er en uprioritert tjeneste, men det får ingen praktisk betydning siden kontraktens verdi er under EØS-terskelverdi.

Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008 (signert). Begrunnelse for manglende konkurranse i forbindelse med tildeling av kontrakt er i protokollen hjemlet i § 2-1 (2) a, da anskaffelsen bare kan foretas av en leverandør i markedet.

Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Bevisbyrde for at dette medfører riktighet ligger på OED. Den begrunnelse som fremkommer av protokollen er etter vårt syn ikke tilstrekkelig til å sannsynliggjøre at vilkårene for å benytte dette unntaket er oppfylt.

Skattattester er datert 08.04.2008 og følgelig innhentet etter kontraktssignering. HMS - erklæring foreligger.

5.1 *Konklusjon:*

- Kontrakt er inngått i strid med § 3-1 (1), og LoA § 5, 2. ledd da det ikke er gjennomført konkurranse og det ikke er godtgjort at § 2-1 (2) a er oppfylt.
- Skatteattest er datert etter tidspunkt for valg av leverandør. Attestene skal iht. § 3-3 (1) foreligge senest på tidspunkt for tilbudsinnlevering.

6 **Kontrakt (5) med Event**

Kontraktens verdi er oppgitt til kr.168.000 og det er ikke angitt noe tidspunkt for opphør av avtalen. Kontrakten (datert 12.12.2007) omhandler følgende forhold:

- konsulentbistand utført før 01.11.2007, totalt kr. 38.250
- fremtidig bistand etter 01.11.2007, dog max kr. 84.000 for 2007 (inkl. pkt. 1) og kr. 84.000 for 2008.

Av udatert anskaffelsesprotokoll fremkommer kun at anskaffelsesprosedyre er direkte kjøp. Begrunnelsen for dette er at siden det er behov for tilpasninger til modell særskilt tilpasset OED, er det kun denne leverandør som er aktuell. Selv om hjemmel ikke er angitt, er det unntaket i § 2-1 (2) a som er aktuelt, og det er da spørsmål om det foreligger en ene-leverandørsituasjon.

Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Det foreligger ingen nærmere vurdering av på hvilken måte vilkår er oppfylt, noe OED har bevisbyrden for. På denne bakgrunn er det ikke mulig å vurdere om unntaket gjelder og det legges derfor til grunn at dette ikke er tilfelle, basert på manglende begrunnelse.

Skatteattester og HMS - erklæring foreligger ikke.

6.1 *Konklusjon:*

- Det er ikke gjennomført konkurranse slik § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd gir anvisning på og det er ikke dokumentert at unntaket i § 2-1 (2) a kommer til anvendelse.
- Anskaffelsesprotokoll er udatert, usignert og mangelfull, og sikrer ikke prinsipper om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet nedfelt i § 3-2 og 3-1 (7), og LoA § 5-2, 3. ledd.
- Det er ikke innhentet attester på HMS og skatt iht. § 3-3 og 3-4.

7 **Kontrakt (6) med PEL/KBC**

Avtalen (fra 2003) omhandler abonnement på ukentlig, månedlige og kvartalsvise markedsanalyser. Den andre del er konsulentbistand knyttet opp mot sekretariatsarbeid for Normprisrådet. Verdi er GBP 39.500 pr. år, og det opplyses at det totalt er betalt kr. 475.000 til nå.

Det foreligger en udatert og usignert anskaffelsesprotokoll hvor det gis uttrykk for at det ansees som begrenset hvem som kan levere denne typen tjenester. Selv om hjemmel ikke er angitt, er det naturlig å tolke dette dit hen at § 2-1 (2) a om ene - leverandør er aktuell. Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Det foreligger ingen nærmere vurdering av på hvilken måte vilkår er oppfylt, noe OED har bevisbyrden for. På denne bakgrunn er det ikke mulig å vurdere om unntaket gjelder og det legges derfor til grunn at dette ikke er tilfelle, basert på manglende begrunnelse.

7.1 Konklusjon:

- Det ikke er gjennomført konkurranse slik § 3-1(1) og LoA § 5, 2. ledd krever, og det er videre ikke dokumentert at § 2-1 (2) a får anvendelse.
- Anskaffelsesprotokoll er udatert, usignert og mangelfull og ikke i samsvar med krav angitt i § 3-2, 3-1 (7) og LoA § 5, 3. ledd.

8 Kontrakt (7) med Poten NGL Consulting

OED opplyser at denne kontrakten (datert 07.12.2007) har eksistert siden 80-tallet. Innholdet i avtalen er som følger:

- markedsinformasjon
- informasjon og data departementet mottar ifm. arbeid som utføres som sekretariat for Petroleumsprisrådet når det gjelder våtgass

Siste kontrakt er datert desember 2007, og kontraktsverdi er USD 28.000, kr.168.000.

Anskaffelsesprotokoll er udatert og usignert og oppgir som begrunnelse for ikke å gjennomføre konkurranse at departementet ikke kjenner til noen andre som kan gjøre tilsvarende jobb.

Selv om hjemmel ikke er angitt, er det naturlig å tolke dette dit hen at § 2-1 (2) a om ene-leverandør er lagt til grunn. Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Det foreligger ingen nærmere vurdering av på hvilken måte vilkår er oppfylt, noe OED har bevisbyrden for. På denne bakgrunn er det ikke mulig å vurdere om unntaket gjelder og det legges derfor til grunn at dette ikke er tilfelle, basert på manglende begrunnelse.

8.1 Konklusjon:

- Det foreligger brudd på § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd pga. manglende konkurranse. Det er også grunn til å peke på at en så vidt langvarig kontrakt er i strid med de samme bestemmelser.
- Anskaffelsesprotokoll er mangelfullt utfylt og det er heller ikke fremlagt øvrig materiale som kan dokumentere anskaffelsesprosessen i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og LoA § 5, 3. ledd.

9 Kontrakt (8) med SSB

Hvordan det offentlige organiserer sin virksomhet, reguleres ikke av regelverket for offentlige anskaffelser. Det er det offentlige organet selv om avgjør om en ytelse bør utføres av eget personal ("egenregi") eller om det bør benyttes ekstern leverandør.

Dersom en ytelse leveres i egenregi, faller dette utenfor regelverket. Det inngås da ingen kontrakt mellom 2 juridisk personer om en anskaffelse. Dette vil ikke utgjøre en gjensidig bebyrdende avtale iht. regelverket, jf. § 4-1 (a).

SSB er en del av statsforvaltningen og denne kontrakt faller således ikke inn under denne vurdering.

10 Kontrakt (9) med Acona Group AS

Det som er angitt som gjeldende kontrakt (datert 20.09.2007) er en tilleggskontrakt basert på videreføring av opprinnelig avtale av 20.10.2005, tilleggsavtale til avtale om

konsulentoppdrag. Varighet på kontrakten er fra kontraktssignering og frem til 30.11.2007 og rammen er på kr. 180.000.

Oppdraget innebærer en sekretærfunksjon for en arbeidsgruppe som skal vurdere vilkår for petroleumsvirksomheten i Nordsjøen og Norskehavet.

OED opplyser at det straks skal signeres tilleggskontrakt til denne avtalen og at det i denne sammenheng ikke skal gjennomføres konkurranse. DepKjøp vil i denne sammenheng påpeke at kontrakten er utløpt.

Nedenfor følger likevel en vurdering av tidligere avtaler og forholdet til § 2-3.

Etter 2005 ble det inngått tilleggsavtale 20.12.2006 med varighet til 30.06.2007 – ramme 480.000 (avtale ikke er ikke vedlagt)

Vedlagte anskaffelsesprotokoll er datert 19.09.2007 og refererer seg til forrige kontrakt inngått 20.09.2007. Begrunnelsen for at det den gang ikke ble gjennomført konkurranse er § 2-1 (2), d. Bokstav d kommer til anvendelse dersom uforutsette omstendigheter gjør det nødvendig å utføre tilleggsytelser som er strengt nødvendige for kontraktens fullføring, forutsatt at tildelingen skjer til samme leverandør.

Det foreligger ingen begrunnelse i protokollen for på hvilken måte vilkårene i bestemmelsen er oppfylt. Det er videre oppdragsgiver som har bevisbyrden for og må sannsynliggjøre at vilkårene er oppfylt. På bakgrunn av manglende begrunnelse legges derfor til grunn at vilkåret ikke var oppfylt.

Total verdi på kontrakten så langt er oppgitt til å være 660.000 eks. mva. Dette overstiger rammen på den opprinnelige kontrakten som dessuten er inngått som en ulovlig direkte anskaffelse (jf. drøftelse ovenfor).

Skatteattester er begge datert 13.11.2006 og det er innhentet HMS - erklæring.

10.1 Konklusjon:

- Den opprinnelige kontrakt er inngått som en ulovlig direkteanskaffelse i strid med § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd og en videreføring av denne vil representere et nytt brudd på regelverket.
- Gjeldende avtale skal iht. pkt. 1.2 i kontrakten være avsluttet innen 30.11.2007. Den er følgelig utløpt og er ikke lenger gyldig.

11 Kontrakt (10) med Det Norske Veritas AS

Oppdraget omfatter en delutredning "Andre miljøkonsekvenser" som et grunnlag til sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan i Norskehavet. Varighet på kontrakten (datert 13.11.2007) er angitt til 10.03.2008. I kontraktens punkt 2.1 er øvre ramme kr. 494.000.

Anskaffelsesprotokoll (usignert) er datert 27.03.2008. Dette er flere måneder etter kontraktssignering. I protokollen er det angitt en antatt kontraktsverdi på kr. 500.000, mens total verdi er oppgitt til kr. 625.000. Begge beløp er oppgitt eks. mva.

Det er på denne bakgrunn noe uklart hva som er egentlig kontraktsverdi. Dersom verdien var kr. 625.000, er det kunngjøringsplikt på Doffin iht. § 9-1 og for øvrig gjennomføring av konkurransen etter del II. Dersom riktig kontraktsverdi var under kr. 500.000, er imidlertid kontraktstildeling skjedd innenfor rammen av FoA.

Attester på skatt er datert hhv. 11.10.2007 og 12.10.2007. HMS - erklæring foreligger.

11.1 Konklusjon:

- Det er uklart hva som er kontraktsverdi, og dersom denne er kr. 625.000 eks. mva. burde anskaffelsen vært gjennomført etter del II i FoA, herunder kunngjort i Doffin.
- Anskaffelsesprotokoll er mangelfullt utfylt og det er heller ikke fremlagt øvrig materiale som kan dokumentere anskaffelsesprosessen i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og LoA § 5, 3. ledd. Den er videre datert lenge etter kontraktssignering, hvilket også er i strid med samme bestemmelser.
- Kontrakten er utløpt.

12 Kontrakt (11) med Norsk institutt for luftforskning

Kontrakten (datert 06.11.2007) har en varighet fra 08.10.2007-10.03.2008 og øvre økonomisk ramme er på kr. 394.000. Oppdraget omfatter å gjennomføre en delutredning "Konsekvenser av utslipp av luft" som et grunnlag til sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet.

Anskaffelsesprotokoll (usignert) er datert 27.03.2008, drøye 4 måneder etter kontraktssignering. Protokollen oppgir § 2-1 (2) a som hjemmel for at konkurranse ikke er gjennomført. Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Skatteattester, begge datert 24.08.2008, og HMS-erklæring foreligger. Skatteattester er følgelig innhentet etter tilbudsinnlevering.

12.1 Konklusjon:

- Kontrakten er inngått i strid med § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd da det ikke er gjennomført konkurranse.
- Skatteattester er datert drøyt 5 måneder etter at kontrakt er signert, mens det i § 3-3 (1) er et krav at disse skal foreligge samme med tilbudet.
- Anskaffelsesprotokoll er signert lenge etter kontraktssignering. Dette er ikke i samsvar med § 3-2 (2) og § 3-1 (7), jf. LoA § 5, 3. ledd og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet.
- Kontrakten er utløpt.

13 Kontrakt (12) med SINTEF

Varighet på kontrakten (datert 06.02.2008) er fra 17.12.2007 til 10.03.2008 og øvre økonomisk ramme er kr. 80.000. Oppdraget omfatter å gjennomføre en delutredning "Samfunnsmessige konsekvenser av skipstrafikk og av akutte utslipp fra skipstrafikk og petroleumsinstallasjoner i Norskehavet" som et grunnlag til sektorutredning skipstrafikk og petroleum knyttet til arbeidet med en helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet. Anskaffelsesprotokoll er datert 31.03.2008 og er usignert. Dette er noe etter kontraktssignering.

Som hjemmel for å ikke gjennomføre konkurranse henvises det i protokollen til § 2-1 (2). Hvilket av unntakene i 2. ledd som er tenkt benyttet er ikke angitt, og det fremkommer heller ikke tydelig nok av øvrig beskrivelse i dokumentet til at vi kan foreta en vurdering om hvilket unntak OED har benyttet. På grunn av utilstrekkelig dokumentasjon kan vi ikke stilling til

dette punktet. Krav til begrunnelse for bruk av en av unntaksbestemmelsene i § 2-1 (2) er på denne bakgrunn ikke oppfylt.

Skatteattester, begge datert 07.01.2008, og HMS-erklæring foreligger.

13.1 Konklusjon:

- Det foreligger brudd på § 3-2(1) og LoA § 5, 2. ledd da det ikke er gjennomført konkurranse.
- Anskaffelsesprotokoll er mangelfullt utfylt og det er heller ikke fremlagt øvrig materiale som kan dokumentere vurderinger som er foretatt i prosessen. Den er signert en måned etter kontraktsignering. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5.
- Kontrakten er utløpt.

14 Kontrakt (13) med Det Norske Veritas AS

Kontrakten (datert 13.11.2007) gjelder for perioden 13.11.2007 til 10.03.2008 og har iht. pkt. 2.1 i kontrakten en økonomisk ramme på 498.000 kr.

Oppdraget omfatter gjennomføring av en delutredning "Konsekvenser av akuttutslipp" som et grunnlag til sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan.

Anskaffelsesprotokoll er datert 26.03.2008 (usignert) og er således datert lenge etter signering av kontrakt. Angitt kontraktsverdi er i protokoll er 710.000 kr., mens total verdi er oppgitt til 887.500 kr. Det fremkommer av skriftlig udatert påtegning på protokollen at det vil bli utløst opsjon pålydende kr. 210.000.

Når kontraktsverdi skal beregnes iht. § 2-3, skal opsjoner medregnes i kontraktsverdien, jf. 5. ledd. Dette betyr at anskaffelsen skulle vært kunngjort på Doffin iht. § 9-1 og for øvrig gjennomført etter del II i FoA. Anskaffelsen er imidlertid gjennomført som et direkte kjøp etter del I i FoA ved at 3 leverandører ble invitert til å levere tilbud.

Skatteattester er datert hhv. 11.10.2007 og 12.10.2007. HMS - erklæring foreligger.

14.1 Konklusjon:

- Beregning av kontraktsverdi er foretatt i strid med § 2-3, da opsjonen ikke er medregnet, slik 5. ledd gir anvisning på.
- Det foreligger brudd på kunngjøringsplikten i § 9-1 og anskaffelsen for øvrig skulle vært gjennomført iht. del II i FoA.
- Anskaffelsesprotokoll er datert lenge etter kontraktssignering, i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.
- Kontrakten er utløpt.

15 Kontrakt (14) med SINTEF Kjemi

Avtalen (datert 13.11.2007) har en varighet fra 13.11.2007 til 10.03.2008 med en øvre økonomisk ramme på kr. 300.000.

Oppdraget omfatter gjennomføring av en delutredning "Oljevern" som et grunnlag til sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet.

Gjennomgang av løpende konsulentavtaler i Olje- og energidepartementet

Anskaffelsesprotokoll er datert 26.03.2008 (usignert) og dette er lenge etter kontraktssignering. Det er gjennomført konkurranse ved at 3 leverandører har blitt kontaktet.

Av protokollen fremkommer den totale kontraktsverdi er 450.000 inklusive opsjon pålydende 150.000. Det er skriftlig påført protokollen at denne vil bli utløst.

Det foreligger skatteattester datert hhv. 01.10.2007 og 07.01.2008, og HMS - erklæring. Attest datert 07.01.2008 er datert etter tilbudsinnlevering.

15.1 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokoll er datert 26.03.2008, mens kontrakt er signert 13.11.2007. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3- ledd.
- Skatteattest datert 07.01.2008 er datert etter tilbudsinnlevering (22.10.2007). Det er iht. § 3-3 et krav at skatteattest skal foreligge sammen med tilbudet.
- Kontrakten er utløpt.

16 Kontrakt (15) med SINTEF Kjemi

Avtalen (datert 13.11.2007) varer fra 13.11.2007 til 10.03.2008 og har en økonomisk ramme på kr. 496.000.

Oppdraget omfatter å gjennomføre en delutredning "Regulære utslipp til sjø" som et grunnlag til sektor utredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet.

Anskaffelsesprotokoll er datert 27.03.2008 (usignert), lenge etter kontraktssignering. Det fremkommer av protokollen at 4 leverandører er kontaktet.

Skatteattester, datert hhv. 01.10.2007 og 07.01.2008, og HMS - erklæring foreligger. Attest av 07.01.2008 er datert etter tidspunkt for tilbudsinnlevering.

16.1 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokoll er datert 27.03.2008, mens kontrakt er inngått 13.11.2007. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.
- En skatteattest er datert etter tidspunkt for tilbudsinnlevering (22.10.2007), og dette er i strid med FoA § 3-3 (1).
- Kontrakten er utløpt.

17 Kontrakt (16) med Akvaplan- niva

Kontraktens varighet er angitt til perioden 17.09.2007 til 28.02.2008 og øvre ramme er Kr. 400.000 (kontrakt er datert 27.08.2007). Oppdraget går ut på å gjennomføre en delutredning "Konsekvenser for fiskeri og havbruk" som et grunnlag til sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet.

Anskaffelsesprotokoll (usignert) er datert 27.03.2008 og dette er flere måneder etter kontraktssignering. Det er gjennomført konkurranse iht. § 3-1 (1).

Det foreligger HMS -erklæring og skatteattester som begge er datert 15.06.2007.

17.1 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokoll er datert 27.03.2008 mens kontraktssignering var 27.08.2007. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.
- Kontrakten er utløpt.

18 Kontrakt (17) med Agenda Utvikling og Analyse AS

Kontrakten (datert 08.01.2008) gjelder for perioden 08.01.2008 til 10.03.2008 og har en ramme på kr. 300.000.

Oppdraget omfatter en delutredning "Konsekvenser for fiskeri og havbruk" som et grunnlag til sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet.

Det foreligger anskaffelsesprotokoll (usignert) som er datert 27.03.2008. Av denne fremkommer at man kun har rettet forespørsel til en leverandør. § 2-1-2 er angitt som hjemmel uten at det er spesifisert hvilken av unntaksbestemmelsene som skal legges til grunn.

Det fremkommer imidlertid av øvrig tekst i protokollen at man av kostnadmessig, kunnskapsmessig og praktiske årsaker har funnet det hensiktsmessig å bare kontakte den valgte leverandør. Selv om hjemmel ikke er angitt, er det naturlig å tolke dette dit hen at § 2-1 (2) a om ene - leverandør er lagt til grunn.

Som et generelt utgangspunkt kan sies at dette er en snever unntaksbestemmelse som er forbeholdt tilfelle der det kan oppfattes som misbruk å gjennomføre konkurranse fordi det er klart at kun en leverandør kan møte behovet.

Det foreligger ingen nærmere vurdering av på hvilken måte vilkår er oppfylt, noe OED har bevisbyrden for. På denne bakgrunn er det ikke mulig å vurdere om unntaket gjelder og det legges derfor til grunn at dette ikke er tilfelle, basert på manglende begrunnelse.

Skatteattester er innhentet, begge datert 25.10.2007, og det foreligger HMS - erklæring.

18.1 Konklusjon:

- Det foreligger brudd på § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd da det ikke er gjennomført konkurranse uten fremlagt dokumentasjon på at noen av unntaksbestemmelsene i § 2-1 (2) er oppfylt.
- Anskaffelsesprotokoll er datert 27.03.2008, mens kontrakt er signert 08.01.2008. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.
- Kontrakten er utløpt.

19 Kontrakt (22) med BIKA Gruppe- og lederutvikling

Kontrakten (datert 04.02.2008) varer frem 04.02.2009. Det er i kontrakten ikke angitt noen øvre økonomisk ramme, men det fremkommer av anskaffelsesprotokoll at total kontraktsverdi er 75.000.

Det er videre angitt i anskaffelsesprotokollen (signert) datert 10.04.2008 at kontrakten er en videreføring av kontrakt inngått i 2002 (den gang basert på konkurranse). Samlet kontraktsverdi for 2002-2008 oppgis å være på ca. kr.160.000.

Vi har ikke tilgang på opprinnelig kontrakt og vet derfor ikke om kontrakten inneholder opsjon på utvidelse, som det er tatt høyde for i forbindelse med beregning av den opprinnelige kontraktens verd. Vi vil i denne sammenheng imidlertid vise til at dersom det ikke er opsjon

på forlengelse i den opprinnelige kontrakt, foreligger det brudd på § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd.

HMS - erklæring foreligger og skatteattester er begge datert 18.10.2006. Dette innebærer at skatteattestene ikke oppfyller kravet i § 3-3 (3) om at skatteattester ikke skal være eldre enn 6 måneder regnet fra frist for innlevering i 2. ledd. Da det ikke er angitt når innleveringsfristen var, legges kontraktssigneringstidspunktet til grunn.

19.1 Konklusjon:

- Fremlagte skatteattester oppfyller ikke kravet i § 3-3 (3) om at disse ikke skal være eldre enn 6 måneder.

20 Kontrakt (24) med ProEvolve AS

Kontrakten (datert 10.08.2007) har en varighet fra 16.05.2007 uten at det er fastsatt noen sluttdato og den økonomiske ramme er kr. 500.000 pr. år. For 2007 var rammen kr. 300.000. Oppdraget omfatter oppgaven som sekretariat for Arbeidsutvalget som leder arbeidet i Energirådet.

Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008 (usignert). Protokollen er mao. datert lenge etter tidspunkt for kontraktssignering.

Av protokollen fremgår at kontraktsverdi er beregnet til kr. 400.000. Dette er imidlertid ikke i samsvar med kontraktens pkt. 1.2 og 2.1 hvor det åpnes opp for en utbetaling på kr. 500.000 pr. år og 300.000 for 2007.

Det skal iht. § 2-3 (2) foretas en beregning av anskaffelsens verdi som skal være holdbar. Videre skal oppdragsgiver iht. bestemmelsens 5. ledd medta alle opsjoner og mulighet for tilleggskontrakter. Slik den økonomiske rammen for oppdraget er angitt i kontrakten burde oppdraget etter vårt syn vært kunngjort iht. § 9-1 og gjennomført iht. del II i FoA.

Det er kun rettet henvendelse til en leverandør. Det er i den sammenheng ikke angitt hvilken unntakshjemmel som ligger til grunn, kun en referanse til § 2-1-2 uten noen nærmere angivelse av hvilket unntak man ønsker å påberope seg. Den oppgitte begrunnelse i protokollen er for øvrig er heller ikke tilstrekkelig i forhold til å fravike § 3-1 (1) og prinsippet om konkurranse.

Det foreligger kun skatteattest datert 08.04.2008, mens mva-attest mangler. HMS – erklæring foreligger. Skatteattest er datert etter tidspunkt for inngåelse av kontrakt.

20.1 Konklusjon:

- Det er ikke gjennomført konkurranse iht. § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd. Det er ikke dokumentert hvilke av unntaksbestemmelsene som kommer til anvendelse.
- Beregning av kontraktsverdi er ikke i samsvar med § 3-2, da opsjoner og mulige tilleggskjøp ikke er medtatt ved beregning av kontraktens verdi.
- Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008, mens kontrakt er signert 10.08.2007. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.
- Skatteattest er innhentet etter kontraktssignering i strid med § 3-3 (1) som gir anvisning på at skatteattester skal fremlegges sammen med tilbudet. MVA - attest mangler.

21 Kontrakt (27) med Miljøfaglig utredning AS

Oppdraget starter etter kontraktssignering avsluttet senest 01.04.2008 og har en

ramme på kr. 200.000. Oppdraget omfatter konsulentbistand og i forbindelse med evaluering av dokumentasjon av biologisk mangfold i forbindelse med søknader om konsesjon for små vannkraftverk. Kontrakt er datert 22.11.2007.

Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008. Det ble gjennomført konkurranse med tilbudsfrist 22.11.2007, men kun en leverandør leverte tilbud.

Skatteattester, datert hhv. 08.11.2007 og 09.11.2007, og HMS - erklæring foreligger.

21.1 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokollen er datert 09.04.2008, dvs. flere måneder etter tilbudsfristen som var 22.11.2007. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.

22 Kontrakt (29) med Econ Pøry

Oppdraget starter opp etter signering av kontrakt (datert 24.01.2008) og varer til 30.03.2008. Den øvre ramme er angitt til kr. 400.000. Oppdraget omfatter utredning av støtteordninger for fornybar elektrisitet, fornybar varme og energieffektivisering i Europa.

Anskaffelsesprotokoll er datert 09.04.2008 (signert) 5 leverandører invitert til å levere tilbud med tilbudsfrist 16.01.2008. De to leverandørene som leverte tilbud samarbeider, Econ er kontraktspart.

Det foreligger skatteattester, begge datert 02.10.2007, og HMS - erklæring.

22.1 Konklusjon:

Anskaffelsesprotokoll er mangelfullt utfylt. Videre er den datert senere enn kontraktssignering. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.

23 Kontrakt (30) med professor Fredrik Sejersted

Avtalen (datert 02.04.2008) har en varighet fra 07.01.2008 og ut 2008. Kjøp av juridiske tjenester knyttet til EØS-rettslig kvalitetssikring på arbeidet med høringsnotat og odelstingsproposisjon for justering av industrikonsesjonsloven m.fl.

Anskaffelsesprotokoll er datert 07.04.2008 (signert) og gir anvisning på en øvre ramme på kr. 250.000. Som begrunnelse for at det ikke gjennomføres konkurranse vises til unntaket i § 1-3 (2) f om ansettelseskontrakter.

Det vises i denne sammenheng til at arbeidet utføres som lønsmottaker, og OED betaler skatt til skattekontoret.

For at unntaket skal få anvendelse må det foreligge en ansettelseskontrakt. Dette vil typisk være en kontrakt mellom oppdragsgiver og en person om ansettelse hos oppdragsgiver på heltid eller deltid. Det må i denne sammenheng trekkes en grense mot konsulentoppdrag og andre tjenester fra selvstendig næringsdrivende.

En arbeidstaker er iht. arbeidsmiljølovens § 3 en som utfører arbeid "i en annens tjeneste." I dette ligger at personen mot vederlag påtar seg å utføre arbeidsoppgaver og underlegger seg arbeidsgivers styringsrett.

I foreliggende sak er forholdet mellom OED og Fredrik Sejersted nedfelt i en avtale om konsulentoppdrag hvor betaling skjer etter timespris, slik som ved ordinært kjøp av

konsulentbistand. Det er for øvrig ikke beskrevet andre forhold, utover det skattemessige, som skulle tilsi at dette er et ansettelsesforhold. DøpKjøp er på denne bakgrunn av den oppfatning at det ikke er godtgjort at det foreligger et ansettelsesforhold og at unntaket i bokstav f således ikke kommer til anvendelse.

Det foreligger ikke skatteattester eller HMS - erklæring.

23.1 Konklusjon:

- Det er ikke gjennomført konkurranse slik FoA § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd gir anvisning på.
- Det er ikke innhentet skatteattester og HMS - erklæring iht. §§ 3-3 og 3-4.
- Anskaffelsesprotokollen er mangelfullt utfylt. Manglende begrunnelse for at vilkårene for bruk av unntaksbestemmelsene er oppfylt, jf. FoA § 1-3 (2) bokstav f.

24 Vurdering av kontraktene 10- 17 i forhold til § 2-3

Spørsmålet er om de ovenfor omtalte kontraktene under punktene 10 – 17 burde vært sett under ett iht. § 2-3 (7) som gir anvisning på at dersom en tjeneste er inndelt i flere delarbeider som det skal inngås særskilte kontrakter for samtidig, skal den anslåtte verdi av hvert delarbeid tas med i betraktning.

Alle kontrakter omfatter kjøp av konsulenttjenester og alle oppdragene skal dessuten brukes som et grunnlag til samme sektorutredning petroleum knyttet til arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Norskehavet.

Videre er kontraktene inngått nesten samtidig. Kontraktene 10, 11, 13, 14 og 15 er alle signert i november 2007. Kontrakt nr.12 er signert 06.02.2008 med oppstart 17.12.2007. Kontrakt nr.16 er inngått 27.08.2007, med oppstart 17.09.2007.

24.1 Konklusjon:

Det kan etter vårt syn argumenteres for at kontraktene burde vært kunngjort samlet. Anskaffelsens verdi ville i så fall vært over EØS-terskelverdi slik at kontrakten burde vært kunngjort i TED. FoA § 2-3 (1) angir at ved beregning av anskaffelsesverdi skal det legges til grunn det samlede beløp oppdragsgiver kan komme til å betale for de kontrakter som tilsamen utgjør anskaffelsen.

Dersom oppdragsgiver ikke anså så vidt like kontrakter for å utgjøre samme anskaffelse burde dette etter vårt syn vært nedfelt og begrunnet i anskaffelsesprotokollen, idet dette må ansees for å være en vesentlig vurdering knyttet til anskaffelsen.

V Oppsummering etter del I

I majoriteten av kontraktene er det ikke gjennomført konkurranse, slik § 3-1 (1) og LoA § 5, 2. ledd gir anvisning på. Videre mangler det i en rekke tilfeller begrunnelser for bruk av unntaksbestemmelsene i § 2-1 (2) i tillegg til at det gjennomgående det er oppgitt feil hjemmel eller mangelfull angivelse av hjemmel.

I majoriteten av anskaffelsene er anskaffelsesprotokollen mangelfullt utfylt, usignert og datert etter kontraktssignering. I noen tilfeller er ikke protokoll vedlagt i det hele tatt, dette i strid med § 3-2. Når det gjelder innholdet i protokollen angir § 3-2 (2) minimumskrav for hvilke forhold som skal beskrives. Bestemmelsen suppleres av § 3-1 (7) som gir anvisning på at oppdragsgiver skal sikre skriftlig dokumentasjon av anskaffelsesprosessen og LoA § 5, 3.

ledd om gjennomsiktighet og etterprøvnbarhet. Gjennomgående er anskaffelsesprosessen mangelfullt dokumentert hvilket gjør det vanskelig for utenforstående å sette seg inn i bakgrunn for beslutninger mv.

Kravet til skatteattester og HMS - erklæringer er heller ikke alltid oppfylt. Videre er det grunn til å peke på at skatteattester skal foreligge sammen med tilbudet/søknaden. Attestene kan ikke innhentes i ettertid og de skal ikke være eldre enn 6 måneder regnet fra fristen for er satt for innlevering. I de gjennomgåtte sakene fremkommer ikke når tidspunkt for innlevering. Depkjøp har da tatt utgangspunkt i dato for innlevering av tilbud, eller ved signering av kontrakt, i den grad dette er oppgitt.

Flere av kontrakter er inngått som tilleggskontrakter med eksisterende leverandør til tross for at opprinnelig kontrakt enten er inngått etter en ulovlig direkte anskaffelse eller at det ikke foreligger opsjon for utvidelse av kontrakten i forbindelse med opprinnelig gjennomført konkurranse. Dette er et brudd på § 2-3 om beregning av anskaffelsens verdi samt prosedyrereglene i FoA som ikke har blitt fulgt, avhengig av kontraktens egentlige verdi.

VI Anskaffelser gjennomført etter FoA del II og III

25 Kontrakt (18) med Det Norske Veritas

Arbeidet skal utføres i perioden mai 2007 til april 2009, med en økonomisk ramme på kr. 2.2 mill. Kontrakt er datert 03.07.2007. Oppdraget omfatter miljøfaglig rådgivning knyttet til prosessen med den helhetlige forvaltningsplanen for Norskehavet.

Anskaffelsesprotokoll er datert 05.09.2007 (usignert) og viser at konkurransen ble gjennomført som åpen anbudskonkurranse og ble kunngjort iht. del III i FoA. Tilbudsfrist var 20.04.2007 og det kom inn et tilbud.

Skatteattester datert hhv. 19.04.2007 og 12.04.2007. HMS -erklæring foreligger.

25.1 Konklusjon:

- Basert på foreliggende dokumentasjon kan det konstateres at anskaffelsen er gjennomført iht. regelverket.

26 Kontrakt (19) med WoodMacKenzie

Iht. pkt. 1.2 i kontrakten (datert 24.02.2008) har denne en varighet fra signering av kontakt til 2. juni 2008. Øvre økonomisk ramme er iht. anskaffelsesprotokollen kr. 1.750.000. Oppdraget omfatter verdivurdering av SDØE.

Iht. anskaffelsesprotokoll datert 10.03.2008 (signert) ble det gjennomført åpen anbudskonkurranse. Protokoll er utfyllt med vedlagt begrunnelse for valg av leverandør.

Da dette er en utenlands leverandør får §§ 3-3 og 3-4 ikke anvendelse.

26.1 Konklusjon:

- Basert på foreliggende dokumentasjon kan det konstateres at anskaffelsen er gjennomført iht. regelverket.

27 Rammeavtale (20) med Arctic Securities ASA

Avtalen (datert 31.01.2008) har en varighet fra 01.02.2008 til 31.12.2008 og har iht. anskaffelsesprotokollen en ramme på kr. 4 000 000. Oppdraget omfatter finansiell rådgivning i forbindelse med den planlagte økningen av statens eierandel i StatoilHydro ASA.

Anskaffelsesprotokoll er datert 08.04.2008 (signert). Av denne med vedlagt notat fremkommer at anskaffelsen er gjennomført iht. LoA, da unntaket i § 1-3 (2), bokstav e kommer til anvendelse. Det er i vedlegget ikke angitt noen detaljert begrunnelse for at unntaket får anvendelse, men da unntaket omfatter finansielle tjenester som unntaket er ment for, legges til grunn at vilkåret er oppfylt.

Det foreligger ikke skatteattester, da dette er et nyetablert selskap som ikke har betalt skatt enda. HMS - erklæring foreligger..

27.1 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokoll er datert 08.04.2008, mens kontrakt er signert 31.01.2008. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.

28 Kontrakt (21) med advokatfirma Selmer DA

Oppdraget har en varighet fra 17.12.2007 til 31.12.2008. Kontrakt er datert 17.12.2007. I protokoll er økonomisk ramme angitt til kr. 2.5 mill. Oppdraget omfatter juridisk rådgivning vedrørende statens kjøp av aksjer i Statoil Hydro ASA og er uprioritert tjeneste, iht. FoA § 2-1 (5) jf. vedlegg 6, kategori 21.

Anskaffelsesprotokoll er datert 08.04.2008 (signert). Dette er vesentlig etter kontraktsignering. Det fremkommer av protokoll med vedlegg at anskaffelsen er gjennomført iht. LoA, da unntaket i § 1-3 (2) e om kjøp av finansielle tjenester er lagt til grunn.

Det foreligger skattattester, begge datert 24.09.2007 og HMS - erklæring foreligger.

28.1 Konklusjon:

- Anskaffelsesprotokollen er datert 08.04.2008, men kontrakt ble signert 17.12.2007. Dette er i strid med § 3-2 (2), § 3-1 (7) og prinsippet om etterprøvnbarhet og gjennomsiktighet i LoA § 5, 3. ledd.

29 Kontrakt (23) med Deloitte AS

Oppdraget begynner medio 2007 og har en varighet på 3 år, med opsjon på to års forlengelse. Kontrakt er datert 04.07.2007 og antatt kontraktsverdi er kr.1.000.000. Oppdraget omfatter rådgivningstjenester i forbindelse med omdanning og etablering av Gassnova fra forvaltningsorgan med særskilte fullmakter til statsforetak.

Protokoll er datert 21. juni 2007 og er signert.

Skatteattester er datert hhv. 20.04.2007 og 23.04.200. HMS – erklæring foreligger.

29.1 Konklusjon

- Basert på foreliggende dokumentasjon kan det konstateres at anskaffelsen er gjennomført iht. regelverket

30 Kontrakter med Grenland Group, begge over EØS terskelverdi.

Når det gjelder gjennomgang av kontraktene 25 og 26, gjør DepKjøp oppmerksom på at vi har bistått OED i enkelte deler av anskaffelsesprosessen, sammen med ekstern bistand.

30.1 Kontrakt (25) med Grenland Group – om konsulentbistand

Anskaffelse av konsulentbistand til prosjekt i forbindelse med bygging av fangst- og deponeringsanlegg for CO2 på Kårstø. I Anskaffelsesprotokollen er FoA del II § 4-2 bokstav c (gml FoA) angitt hvilket betyr at konkurransen er gjennomført som konkurranse med forhandling.

Antatt kontraktsverdi er angitt som omfang av engasjement på full tid. Det totale omfanget er imidlertid uklart da konkurransedokumentene ikke angir ekstakt kontraktsverdi. Varighet på oppdraget er fra medio april 2007 til 31.12.2008, med opsjon på ytterligere 1 års forlengelse.

Kontaktene er overført Gassnova med virkning fra 01.01.2008, men det er OED som i hovedsak har gjennomført anskaffelsesprosessen.

Konkurranse kunngjort i TED 01.11.2006. Anskaffelsesprotokoll er ikke datert og signert. Protokoll viser til innstilling som heller ikke er datert/signert. Frist for innlevering av kvalifikasjonssøknader var 30.01.2007.

Iht. innstillingen for kvalifikasjonsfasen var det 13 søkere. Innstillingen viser at samtlige oppfylte de obligatoriske dokumentasjonskravene.

30.1.1 Oversikt over bistandsavtalene tilhørende kontrakten ovenfor

Nedenfor beskrives de konsulentbistandsavtaler som er inngått basert på ovennevnte konkurranse.

Følgende 5 (1-5 nedenfor) kontrakter har ansamlet vederlag på inntil 3.200.000 mill. og varighet 01.07.2007-01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse.

1. Anskaffelser og kontrakt - Gro Skaar,
2. Prosjektstyring - Kjetil Emhjellesen
3. Myndighetsprosesser og HMS – Laila Iren Helgesen
4. Kvalitetsledelse – Trygve Sæther
5. Teknisk – Olav Falk-Pedersen

I tillegg er følgende avtaler inngått:

6. Konsulentbistandsavtale med angitt samlet vederlag på 2.550.000 mill.
Varighet på avtalen: 13.08.2007-.01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse:
 - o Teknisk spesialist 1 – Gerard Lombardo
7. Konsulentbistandsavtale med angitt samlet vederlag på 2.422.500 mill.
Varighet på avtalen: 13.08.2007-.01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse:
 - o Teknisk spesialist 2 – Arne Cato Strandin
8. Konsulentbistandsavtale med angitt samlet vederlag på 2.805.000 mill.
Varighet på avtalen: 13.08.2007-.01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse:
 - o Teknisk spesialist 3 – Henrik Dannstrøm
9. Konsulentbistandsavtale med angitt samlet vederlag på 2.557.500 mill.
Varighet på avtalen: 30.10.2007 -01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse:

- Spesialist Myndighetsprosesser og HMS – Morten Kotsbak
10. Konsulentbistandsavtale hvor vederlag ikke er angitt. Varighet på avtalen er fra kontraktssignering til 01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse. Avtalen er undertegnet, men ikke datert.
 - Kommersiell og økonomi – Geir L. Alfheim
 11. Konsulentbistandsavtale med angitt samlet vederlag på 480.000,-
Varighet på avtalen: 01.08.2007-31.12.2007 og opsjon på 1 års forlengelse:
 - Administrative støttetjenester/dokumentkontroll – Hilde Schultz-Haudt
Avtalen utløp 31.12.2007 og er ikke lenger gyldig.
 12. Konsulentbistandsavtale med angitt samlet vederlag på 450.000,-
Varighet på avtalen: fra kontraktssignering som ikke er angitt til 01.01.2009 og opsjon på 1 års forlengelse. Avtalen er undertegnet, men ikke datert.
 - Juridisk bistand – Knut Gjelsten

30.1.2 Konklusjon

Fremlagt dokumentasjon viser følgende mangler

- Anskaffelsesprotokoll mangler datering og signatur. Det følger av FoA § 3-2 at protokoll skal føres og at denne skal beskrive alle vesentlige forhold og viktige beslutninger gjennom anskaffelsesprosessen Videre fremkommer det samme av § 3-1 (7) at oppdragsgiver fortløpende skal nedfelle skriftelig de vurderinger som er foretatt.

30.2 Kontrakt (26) med Grenland Group - prosjektdirektør

Oppdraget gjaldt anskaffelse av prosjektdirektør til prosjekt renseanlegg på Kårstø. Estimert kontraktsverdi var 2.500.000 kr. Varighet på oppdraget er medio april 2007- 31.12.2008, med opsjon på forlengelse i ytterligere 1 år.

Anskaffelsesprotokollen viser at konkurranse med forhandling er gjennomført iht. FoA del III §14-3 (c). Dette er en unntaksbestemmelse, da hovedregelen er at anskaffelser over EØS-terskelverdi skal gjennomføres som åpen eller begrenset anbudskonkurranse. Det foreligger ikke begrunnelse for valg av unntaksprosedyre. Konkurransen er for øvrig kunngjort i TED 03.11.2006. Frist for innlevering av søknad var 05.01.2007, og kontrakt ble signert 20.04.2007

Protokoll er datert 09.04.2008. Protokoll er ikke signert. Når det gjelder evaluering av tilbudte konsulenter vises det i protokollen til Visindi AS som har foretatt evalueringen.

Det fremkommer av anskaffelsesprotokollen at det var det totalt 7 søkere. Samtlige oppfylte de obligatoriske dokumentasjonskravene.

30.2.1 Konklusjon

På grunn av mangelfull dokumentasjon er det vanskelig å vurdere hvorvidt anskaffelsen er gjennomført iht. FoA. Oversendt dokumentasjon viser imidlertid følgende brudd på FoA:

- Protokoll er mangelfullt utfylt. Signatur mangler, hvilket medfører brudd på flere av prinsippene i FoA § 3-1, deriblant de grunnleggende krav til dokumentasjon, etterprøvsbarhet og gjennomsiktighet.
Det foreligger ikke heller ikke begrunnelse for valg av unntaksprosedyre.

VII Oppsummering kontrakter etter del II og III

Det foreligger et mindre antall kontrakter inngått iht. del II og III i FoA. Likevel utgjør anskaffelsenes totale verdi et betydelig høyere beløp en samlet verdi av anskaffelsene etter del I og II.

Basert på fremlagt dokumentasjon kan sies at det gjennomgående foreligger beskjedne brudd på FoA når det gjelder anskaffelser gjennomført etter del II og III. Manglene knytter seg i hovedsak til etterslep av protokollføring, og da i form av datering og signering.

Et unntak i så måte er kontrakt 26 om Kårstø, anskaffelse av prosjektdirektør. Fremlagt dokumentasjon er i dette tilfellet noe mangelfull, hvilket gjør det vanskelig i ettertid å vurdere prosessen.